

Sygn. akt II Ca 460/13 Sygn. akt II Ca 460/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 lipca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy, II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Grażyna Kobus

Sędziowie: SO Barbara Nowicka

SO Aleksandra Żurawska

Protokolant: Bogusława Mierzwa

po rozpoznaniu w dniu 23 lipca 2013 r. w Świdnicy

na rozprawie sprawy

z powództwa **M. M.**

przeciwko (...) **S.A. w W.**

o zapłatę 6.525 zł

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w Kłodzku

z dnia 11 kwietnia 2013 r., sygn. akt I C 828/11

I. zmienia zaskarżony wyrok w pkt III w ten sposób, że obniża zasądzone od strony pozwanej na rzecz powódki koszty procesu z kwoty 2.045,70 zł do 1.065,70 zł;

II. oddala dalej idącą apelację;

III. nie obciąża powódki kosztami postępowania apelacyjnego.

sygn. akt II Ca 460/13

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 11 kwietnia 2013r Sąd Rejonowy w Kłodzku zasądził od strony pozwanej (...) SA w W. na rzecz powódki M. M. kwotę 4.505 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 5 grudnia 2011r, zaś dalej idące powództwo oddalił oraz orzekł o kosztach procesu.

Swe rozstrzygnięcie Sąd oparł na następujących ustaleniach faktycznych:

W dniu 7 lutego 2011r. powódka uczestniczyła w wypadku samochodowym, jako pasażer samochodu, który został uderzony przez inny samochód, w następstwie wymuszenia pierwszeństwa przejazdu. Bezpośrednio po wypadku powódkę przewieziono na Szpitalny Oddział Ratunkowy (...) w P., gdzie wykonano jej badania fizykalne

i rtg kręgosłupa i wypisano do domu z zaleceniem odciążania kręgosłupa przez 2 tygodnie i zażywania leków przeciwbólowych.

W wypadku powódka uderzyła głową w szybę, odnosząc powierzchowne uszkodzenia głowy, które nie wywołały zwiększenia dolegliwości bólowych powódki. Doznała też urazu klatki piersiowej. Obrażenia te nie spowodowały u niej zmian neurologicznych, a przebyty uraz nie pozostawił następstw, wymagających długiego leczenia.

Na skutek wypadku zniszczeniu uległy okulary powódki, telefon komórkowy i złoty łańcuszek, który miała na szyi. Powódka nosi okulary korygujące wadę wzroku, w wyniku uderzenia okulary spadły, pękło w nich szkło i uchwyt oprawki. W chwili wypadku powódka wypuściła z ręki telefon komórkowy, w którym zniszczeniu uległ wyświetlacz i plastikowa część, mocująca baterię, nie nadawał się do naprawy. Łańcuszek został zerwany w trakcie akcji ratowniczej bezpośrednio po wypadku, przed nałożeniem powódce gorsetu na szyję. Powódka kupiła nowe okulary korekcyjne za cenę 1.260 zł, oraz nowy telefon komórkowy marki S. za cenę 570 zł. Zniszczony w wypadku telefon oddała do skupu, za co otrzymała 20 zł. Zerwany łańcuszek powódka oddała do naprawy, za co zapłaciła 95 zł.

Po wypadku powódka przebywała na zwolnieniu lekarskim w okresie od 8 lutego do 15 maja 2011r., będąc w tym czasie zatrudnioną w charakterze pomocnika szwaczki, na podstawie umowy o pracę na czas określony. Po wypadku powódka nie wróciła już do pracy - jej umowa wygasła na skutek upływu czasu, na jaki została zawarta. Pracodawca nie zawarł z nią kolejnej umowy, a jej stanowisko zostało zajęte przez inną osobę. Od pracodawcy usłyszała, że teraz jest niesprawna. Wcześniej zapewniano ją, że umowa o pracę zostanie z nią przedłużona. W związku z utratą pracy, u powódki wystąpiły zaburzenia adaptacyjne, których objawami są znacznie nasilony lęk i łagodnie nasiloną depresja. Odczuwała lęk przed jazdą samochodem, stagnację i brak perspektyw – w związku z utratą pracy, poczucie uzależnienia od rodziny wywoływało u niej przygnębienie i frustrację. Przed wypadkiem z dnia 7 lutego 2011r. powódka – pomimo padaczki – funkcjonowała prawidłowo, była aktywna życiowo, pracowała, nawiązała satysfakcjonujący związek partnerski, nie ujawniała objawów depresji i niezadowolenia z życia. W wyniku wcześniejszego wypadku, z dnia 17 marca 1997r., gdzie powódka została potrącona przez samochód i doznanych obrażeń ciała, w 2002 roku wystąpiła u niej padaczka pourazowa. Z tego tytułu otrzymała od strony pozwanej (jako ubezpieczyciela sprawcy wypadku) zadośćuczynienie, odszkodowanie oraz otrzymuje rentę wyrównawczą.

Przy takich ustaleniach faktycznych Sąd Rejonowy, uznając, że powództwo częściowo zasługuje na uwzględnienie, zważył co następuje:

Kwestia odpowiedzialności strony pozwanej za skutki wypadku powódki, nie była w niniejszej sprawie sporna.

Zgodnie z przepisem art. 822 § 1 i 2 kc, przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Jeżeli strony nie umówiły się inaczej, umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej obejmuje szkody, o jakich mowa w § 1, będące następstwem przewidzianego w umowie zdarzenia, które miało miejsce w okresie ubezpieczenia. Poza sporem było również, że pozwana wypłaciła dotychczas powódce – w związku z wypadkiem z dnia 7 lutego 2011r. – zadośćuczynienie w wysokości 5500 zł, oraz odszkodowanie, obejmujące zwrot kosztów leczenia w wysokości 714,38 zł i zwrot kosztów przejazdu w wysokości 100 zł.

Przepis art. 445 § 1 k.c. w zw. z art. 444 k.c. stanowi, że sąd może przyznać poszkodowanemu, w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia, odpowiednią sumę, tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Chodzi tu o krzywdę (szkodę niemajątkową), ujmowaną, jako cierpienie fizyczne, a więc ból i inne dolegliwości, oraz cierpienia psychiczne, to jest ujemne uczucia, przeżywane w związku z wypadkiem. Zadośćuczynienie, przyznawane jednorazowo, stanowić ma rekompensatę za całą krzywdę. Ma na celu przede wszystkim złagodzenie doznanych cierpień, a jego wysokość musi uwzględniać stopień doznanej krzywdy, rodzaj naruszonego dobra, zakres i rodzaj rozstroju zdrowia, czas trwania cierpień, wiek pokrzywdzonego, intensywność ujemnych doznań fizycznych i

psychicznych, rokowania na przyszłość. (tak: wyrok SN z dnia 20.04.2006r., IV CSK 99/05, LEX nr 198509; wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 8.02.2006r., I A Ca 1131/05, LEX nr 194522).

W świetle okoliczności niniejszej sprawy, wypłacona dotychczas powódce przez stronę pozwaną kwota 5.500 zł, tytułem zadośćuczynienia za krzywdę, zaistniałą, w związku z wypadkiem z 7 lutego 2011r., jest za niska. Z uzasadnienia odpowiedzi na pozew jak również ze stanowiska pozwanej, prezentowanego w toku postępowania likwidacyjnego, nie wynika, aby wypłacona kwota zadośćuczynienia obejmowała krzywdę, ujmowaną jako cierpienia psychiczne, przeżywane przez powódkę w związku z wypadkiem. W okolicznościach niniejszej sprawy nie może budzić wątpliwości, że stan, w jakim znajdowała się powódka po wypadku, związany z utratą pracy, jest bezpośrednim następstwem tego wypadku. Powódka przebywała na długotrwałym zwolnieniu lekarskim, po którym nie wróciła już do pracy - jej umowa o pracę wygasła na skutek upływu czasu, na jaki została zawarta. Jej pracodawca zatrudnił inną osobą na zajmowane dotychczas przez powódkę stanowisko, mimo że wcześniej powódkę informowano, że umowa zostanie z nią przedłużona. W związku z utratą pracy, u powódki wystąpiły zaburzenia adaptacyjne, których objawami są znacznie nasilony lęk i łagodnie nasilona depresja. Odczuwała lęk przed jazdą samochodem, stagnację i brak perspektyw, poczucie uzależnienia od rodziny wywoływało u niej przygnębienie i frustrację. Tymczasem przed wypadkiem z dnia 7 lutego 2011r. powódka – pomimo padaczki – funkcjonowała prawidłowo, była aktywna życiowo, pracowała, nawiązała satysfakcjonujący związek partnerski, nie ujawniała objawów depresji i niezadowolenia z życia. Jak ponadto wynika z opinii biegłego psychologa M. G. z dn. 21.04.2012r. (k-73 i nast., k-98-99), powódka, mimo niepełnosprawności, będącej następstwem urazu czaszkowo – mózgowego, doznanego w 1997r., jest osobą posiadającą duży potencjał adaptacyjny, cechuje ją wysoka sprawność intelektualna, prawidłowo ukształtowana, przystosowana osobowość, zdolność do pełnienia ról społecznych. Zaburzenia adaptacyjne, jakie się u niej ujawniły w związku z wypadkiem z dnia 7 lutego 2011r., z upływem czasu powinny ulec znacznemu złagodzeniu, a w przyszłości całkowitemu ustąpieniu, co również Sąd wziął pod uwagę, przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia.

Biorąc powyższe pod uwagę, suma 2.500 zł, jako uzupełnienie dotychczas wypłaconej powódce kwoty, tytułem zadośćuczynienia, uwzględnia rodzaj naruszonego dobra, jakim jest zdrowie człowieka oraz rozmiar cierpień psychicznych. Dlatego też, w ocenie Sądu, zasądzona kwota, jako uzupełnienie zadośćuczynienia, nie może być uznana za nadmierną. Mając na uwadze, że wbrew twierdzeniom powódki, w wyniku wypadku doznała ona jedynie powierzchownego, niewielkiego urazu głowy, który nie mógł wpłynąć na zwiększenie jej dolegliwości bólowych, jak również nie spowodował u niej zmian neurologicznych, co ustalono w oparciu o opinię biegłej neurolog J. J. (k-89-90, 137), Sąd oddalił powództwo ponad kwotę 2.500 zł, tytułem zadośćuczynienia.

Zgodnie z powołanym wyżej przepisem art. 444 § 1 kc, naprawienie szkody obejmuje także zwrot wszelkich wydatków, poniesionych przez poszkodowanego w związku z leczeniem i rehabilitacją oraz inne dodatkowe koszty, związane z doznany uszczerbkiem. Wobec powyższego, uwzględniając treść przepisu art. 361§2 kc, Sąd zasądził na rzecz powódki odszkodowanie w kwocie 2005 zł. Na skutek wypadku zniszczeniu uległy okulary powódki, telefon komórkowy i złoty łańcuszek, który miała na szyi. Okulary i aparat telefoniczny nie nadawały się do naprawy, dlatego koniecznym i uzasadnionym był wydatek powódki, poczyniony na nowe okulary korekcyjne (niezbędne do korekcji dużej wady wzroku powódki) i nowy aparat telefoniczny. Wysokość tych wydatków powódka udowodniła w oparciu o dołączone do pozwu faktury VAT i paragon fiskalny za usługę jubilerską (k-10-11). Odszkodowanie za zniszczony w wypadku telefon pomniejszono o kwotę 20 zł, którą powódka otrzymała, oddając pozostałość do skupu.

Odsetki ustawowe zasądzono, zgodnie z żądaniem pozwu, od dnia wniesienia pozwu, co znajduje uzasadnienie w treści przepisów art. 481 § 1 i 2 kc w zw. z art. 455 kc w zw. z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, (...) (...)i (...), mając na uwadze, że powódka wzywała pozwaną wcześniej, w toku postępowania likwidacyjnego, do zapłaty z tego tytułu, a jej żądanie nie zostało w całości uwzględnione.

Apelację od powyższego wyroku wniosła strona pozwana, zaskarżając to orzeczenie w części, tj. I, III i V co do kwoty 1.910 zł. Skarżaca powołała się na następujące zarzuty:

1.naruszenie prawa materialnego art. 363 § 1 k.c. i art. 361 § 2 k.c. w związku z art. 6 k.c. poprzez przyjęcie przez Sąd I Instancji, że powódka udowodniła szkodę i jej wysokość w związku z uszkodzeniem telefonu komorkowego Samsung oraz okularów korekcyjnych, w sytuacji gdy powódka wysokość szkody oparła o ceny tych przedmiotów według ich wartości nowej, a tym samym Sąd bez należytego rozważenia i stosownego dowodu przyjął, że uszkodzone rzeczy nie nadawały się do naprawy i zasądził odszkodowanie w kwocie odpowiadającej wartości rzeczy nowych, co narusza podstawową zasadę prawa cywilnego o prawie do odszkodowania za szkodę jako uszczerbek ww. dobrach, a nie cen rzeczy nowych;

2.naruszenie przepisów postępowania poprzez błędne dokonanie wycień kosztów procesu po stronie powodki, nierozważenie zasadności zasądzenia na rzecz powódki kosztów zastępstwa procesowego w podwójnej wysokości stawki taryfowej.

Wskazując na powyższe strona pozwana wniosła o zmianę wyroku i oddalenie powództwa ponad kwotę 2.595 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 5 grudnia 2011 r., tj. co do dalszej kwoty 1.910 zł oraz zasądzenie od powódki kosztów procesu za obie instancje.

Sąd Okręgowy zważył:

Apelacja w części podlegała uwzględnieniu.

Sąd Okręgowy rozpoznając niniejszą sprawę- w granicach jej zaskarżenia- wziął pod uwagę prawidłowe ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd Rejonowy, czyniąc je podstawą orzekania w postępowaniu apelacyjnym. Należało także podzielić zważenia prawne przedstawione w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku dotyczące zasądzonych na rzecz powódki odszkodowania. Zdaniem Sądu Okręgowego stanowisko Sądu I instancji w tej kwestii jest prawidłowe i zgodne z prawem.

Przechodząc do oceny wniesionej apelacji trzeba stwierdzić, że jest ona zasadna jedynie w zakresie dotyczącym kosztów procesu. Sąd Rejonowy, bowiem niezasadnie przyjął po stronie powódki koszty zastępstwa adwokackiego w podwójnej stawce. Ponadto rację ma skarżąca, gdy twierdzi, że Sąd akceptując taką zwiększoną stawkę, w żaden sposób tego nie uzasadnił. W myśl § 2 ust. 2 rozporządzenia Min. Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r w sprawie opłat za czynności adwokackie /.../ Dz. U. nr 163, poz. 1348 ze zm. podstawę zasądzenia wynagrodzenia adwokata stanowią stawki minimalne określone w tymże rozporządzeniu. Zgodnie zaś z ust. 1 tego przepisu sąd zasądzając opłatę za czynności adwokackie bierze pod uwagę niezbędny nakład pracy adwokata, a także charakter sprawy i wkład pracy adwokata w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia. Ustawodawca pozostawił więc możliwość uwzględnienia przez Sąd orzekający pewnych nadzwyczajnych, szczególnych okoliczności, które pojawiając się w danej sprawie, zwiększają w znacznym stopniu nakład pracy niezbędnej do prawidłowej realizacji obowiązków profesjonalnego pełnomocnika procesowego. Jeśli zatem żadne wyjątkowe okoliczności nie wystąpiły, a skala aktywności pełnomocnika i stopień skomplikowania sprawy pozostają na przeciętnym poziomie, to nie istnieją przesłanki do zasądzenia wynagrodzenia wyższego od stawek minimalnych /patrz: postanow. NSA w Warszawie z dnia 17.10.2012r, II Fz 878/12, Lex nr 1244413 /. W niniejszym postępowaniu- w ocenie Sądu Okręgowego- brak było podstaw do zasądzenia opłaty za czynności adwokackie w zwiększonej stawce, bo przedmiotowa sprawa nie należała do zawiłych, nie uzasadniał tego również jakiś szczególny nakład pracy profesjonalnego pełnomocnika. Na marginesie należy stwierdzić, że Sąd Rejonowy sumując koszty procesu poniesione przez powódkę / nawet przy przyjęciu podwójnej stawki wynagrodzenia adwokackiego / policzył je niewłaściwie / tj. o 200 zł za dużo /. Reasumując więc, z przyczyn wskazanych wyżej, zaskarżone orzeczenie o kosztach procesu podlegało zmianie poprzez obniżenie kosztów należnych powódce do kwoty 1.065, 70 zł /koszty powódki: 2.044 zł x 70%=1.430,80 zł, koszty strony pozwanej: 1.217 zł x 30%=365,10 zł; 1.430,80 zł- 365,10 zł= 1.065,70 zł/- art. 386 § 1 kpc.

Dalej idąca apelacja nie jest zasadna.

Nie ma racji skarżąca, zarzucając, że powódka nie udowodniła, iż w trakcie wypadku zniszczeniu uległ telefon komórkowy i okulary. Fakty te bowiem wynikały zarówno z przesłuchania powódki jak i z zeznań św. A. M.. Sąd Rejonowy zaś w sposób zgodny z art. 233 § 1 kpc ocenił wiarygodność tych dowodów i w żaden sposób nie naruszył reguł wynikających z tego przepisu. Nie można więc twierdzić, jak utrzymuje strona pozwana, że w tejże kwestii Sąd I instancji oprął się jedynie na twierdzeniach strony. Przesłuchanie powódki jest bowiem takim samym środkiem dowodowym jak inne wymienione w kpc. Na okoliczność wysokości poniesionej szkody M. M. przedłożyła stosowne faktury, nie można więc jej zarzucić, że tejże kwestii nie udowodniła. Wreszcie jeśli chodzi o kwestię uszczerbku, jakiego doznała w swych dobrach powódka, to należy stwierdzić, iż z zeznań jej wprost wynikało, że okulary na skutek upadku stłukły się, a oprawka połamała, trudno więc w takiej sytuacji przyjąć, że istniała możliwość ich naprawy. Podobna sytuacja była z telefonem, M. M. w sposób szczegółowy opisała na czym polegały jego uszkodzenia i dlatego nie nadawał się on do naprawy, podała także, że zniszczony telefon był prawie nowy. W tych okolicznościach więc Sąd Rejonowy w zgodzie z obowiązującym prawem / art. 361 § 2 kpc / zasądził od strony pozwanej odszkodowanie stanowiące równowartość zniszczonych przedmiotów.

Z tych też względów dalej idąca apelacja- jako bezzasadna- podlegała oddaleniu- art. 385 kpc.

Ponieważ postępowanie apelacyjne powódka „przegrała” jedynie nieznacznie, tj. tylko w zakresie kosztów procesu, a wysokość dochodzonego żądania w dużej mierze zależała od oceny Sądu, na podstawie art. 102 kpc w zw. z art. 391 § 1 kpc orzeczono jak w pkt III wyroku.